

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ
Кафедра філософії, соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення кафедри
філософії, соціально-гуманітарних наук та
фізичного виховання
26 серпня 2025 року,
протокол № 1

Завідувач кафедри,
доктор філософських наук, професор

_____ Леонід ВИГОВСЬКИЙ

26 серпня 2025 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ПЕДАГОГІКА»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів ступеня бакалавра
за спеціальністю 035 Філологія
спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно, перша – англійська)
галузі знань 03 Гуманітарні науки

РОЗРОБНИК

Доцент кафедри філософії, соціально-
гуманітарних наук та фізичного виховання,
доктор педагогічних наук, професор

_____ Ганна РІДКОДУБСЬКА
26 серпня 2025 року

ПОГОДЖЕНО

Деканеса факультету управління та
економіки, кандидатка економічних наук,
доцентка

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО
26 серпня 2025 року

м. Хмельницький

Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальністю 035 Філологія за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська галузі знань 03 Гуманітарні науки

<https://univer.km.ua/sites/default/files/%D0%AE%D0%A4/%D0%9E%D0%9F.232.%D0%91.2022.pdf>

Назва навчальної дисципліни	ПЕДАГОГІКА
Викладач	Лекції, семінарські заняття, консультації: Рідкодубська Ганна Анатоліївна, доцент кафедри філософії, соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання, доктор педагогічних наук, професор
Контактна інформація та науковий профіль викладача	a_ridkodubska@univer.km.ua ORCID: https://orcid.org/0000-0003-0561-6835 GoogleScholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=nWBof2IAAAAJ&hl=uk
Інформаційні ресурси	Код для приєднання в Google клас dvdl7e4 https://classroom.google.com/c/NzA4OTkyOTc4ODY3?cjc=dvdl7e4 Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус №1, вул. Героїв Майдану, 8, ауд. 408: Рідкодубська Ганна Анатоліївна: вівторок з 15.00 до 16.20; Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до екзамену: напередодні згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<p>ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 04. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 05. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 07. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 08. Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ФК 08. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань у різних сферах практичної діяльності.</p> <p>ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації</p>
Програмні результати навчання	<p>ПР 03. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення, демонструвати знання та розуміння фактів, джерел, принципів, теорій, механізмів, пов'язаних з явищами та процесами у сфері соціального забезпечення.</p> <p>ПР 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.</p>

	ПР 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.		
Місце дисципліни в логічній схемі	Обов'язкова дисципліна, курс навчання – 3-й, семестр – 1-й. Методика викладання іноземних мов, Педагогічна практика		
Обсяг навчальної дисципліни	4 кредити ЄКТС /120 годин, у тому числі, самостійної роботи – 76 годин, лекційних - 18 годин, семінарських – 26 годин.		
Форма навчання	Денна		
Мова викладання	Українська		
Формат вивчення навчальної дисципліни	Офлайн/онлайн: семінарські заняття, консультації, залік. Онлайн/офлайн: лекції, консультації. Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.		
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер		
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	№ з/п	Назви тем та зміст завдань	Денна форма
	1.	Педагогіка як галузь знань 1. Підготовка до практичного заняття за темою. 2. Опрацювання лекційного матеріалу (конспект) та літератури. Доповнити список літератури новими джерелами. Ознайомитись з періодичними виданнями з педагогіки та історії педагогіки. 3. Підготовка до тестового контролю.	
	<i>Завдання:</i>	1. Опрацювати теоретичні питання: Схематично зобразити та пояснити зв'язок педагогіки з іншими науками. Оформити таблицю: Зіставити визначення педагогіки різних авторів. Визначити і обґрунтувати їх достоїнства та недоліки, знайти спільні риси та відмінності з чим погоджуєтесь, з чим ні.	
	2.	Методи соціальної педагогіки	
	<i>Завдання:</i>	1. Опрацювати теоретичні питання: 1.1. Ознайомитись з методикою проведення спостереження. Провести спостереження (аспект за вибором); хід та результати спостереження занести у таблицю 1.2. Вибрати один із запропонованих методів педагогічного дослідження (бесіди, інтерв'ю, анкетування, тестів	

		тощо), продумати і розробити план-проспект його проведення. Підготувати фрагмент бесіди на обрану тему; перелік питань для інтерв'ю; анкети для проведення опитування (відповідно до кількості респондентів).	
		2. Підготувати повідомлення на тему: «Методи педагогіки: нове та традиційне».	
3.	Історія становлення педагогіки як науки		
	<i>Завдання:</i>	1. Опрацювати теоретичні питання:	
		1.1. Особливості розвитку педагогіки на певному історичному етапі	
		1.2. Опрацювати законодавчі акти про захист прав дітей і молоді в Україні.	
		1.3. Система медіаторських рішень	
		3. Розв'язати кейс	
4.	Теоретичні засади педагогіки		
	<i>Завдання:</i>	1. Опрацювати теоретичні питання:	
		1.1. Обґрунтувати, як співвідносяться поняття «розвиток», «соціалізація» та «соціальне виховання».	
		1.2. Проаналізувати державну систему виховання та проблеми, які розв'язуються в системі виховання на сучасному етапі.	
		2. Розв'язати ситуаційні завдання	
5.	Зміст та основні напрями професійної діяльності педагога		
	<i>Завдання:</i>	1. Опрацювати теоретичні питання:	
		1.1. Схематично зобразити структуру ПД відповідно до місця роботи вчителя (установа, заклад чи організація за вибором).	
		1.2. Розкрийте функції, принципи та основні напрями роботи, використовуючи матеріали спостережень практичної діяльності вчителя	
		1.3. Роль спілкування у професійній діяльності вчителя	
		2. Розв'язати кейс	
6.	Модель професійно діяльності вчителя		
	<i>Завдання:</i>	1. Опрацювати теоретичні питання:	
		1.1. Опрацювати письмово: О.Соловійов «Морально-етичні проблеми соціальної роботи» – (професійна етика): Початкова школа, №4 (2020), с.56-66.	
		1.2. Підготувати повідомлення (<i>аспект за вибором</i>):	
		1) Милосердя та альтруїзм як соціокультурні цінності вчителя	

		<p>2) Морально-гуманістичний аспект професійного становлення педагога.</p> <p>3) Особистісно-етичні якості вчителя</p> <p>4)) Роль спілкування в професійній діяльності вчителя.</p>	
		2. Розв'язати ситуаційні завдання та скласти відповідні процесуальні документи	
7.	Планування та організація роботи соціального працівника		
	Завдання:	1. Опрацювати теоретичні питання:	
		2. Ознайомитись зі схемою аналітичного звіту. На основі запропонованого зразка, створити власний звіт проведеного заходу.	
		3. Скласти програму діяльності соціального працівника (установа, організація за вибором студента).	
		4. Записати у словник основні поняття теми: <i>планування, соціальне планування, документація, програма, діловий лист, звітність.</i>	
		2. Розв'язати ситуаційні завдання	
8.	Соціологічний компонент соціальної педагогіки. Соціалізація як проблема та мета соціальної педагогіки		
	Завдання :	Самостійно ознайомитися з головними соціологічними концепціями особистості – <i>(Щербань П.М. Прикладна педагогіка: Навч.-метод. посіб. – К.: Вища шк., 2022. – с.125.)</i>	
		4. Оформити таблицю:	
		1) Суб'єкт-об'єктний підхід у дослідженні соціалізації (на прикладі однієї з концепцій).	
		2) Суб'єкт-суб'єктний підхід у дослідженні соціалізації (на прикладі однієї з концепцій).	
9	Ціннісний вимір соціалізації		
	Завдання :	1. Опрацювати питання для самостійного вивчення.	
		2. Самостійно ознайомитися з кодексом цінностей сучасного українського виховання (за О.Вишневським) – абсолютні, вічні цінності та їх антиподи; основні національні цінності; основні громадянські цінності; цінності сімейного життя; цінності особистісного життя. – <i>(Щербань П.М. Прикладна педагогіка: Навч.-метод.</i>	

		<p>посіб. – К.: Вища шк., 2022. – с.86-88). Прокоментувати їх.</p> <p>3. Опрацювати письмово: п'ять основних цінностей – засад професійної діяльності вчителя за Шуламіт Рамон</p>		
	10.	<p>Мікрофактори соціалізації. Сім'я як суттєвий фактор соціалізації</p> <p><i>Завдання</i></p> <p>1. Самостійно ознайомитися з характеристикою батьківства: батьківська позиція, стилі виховання. <i>О.В. Безпалько Соціальна педагогіка в схемах і таблицях – с.57-67.</i></p> <p>2. Опрацювати: батьківський катехізис, правила для батька і матері, поради каліпедії, мовні обов'язки батьків і дітей. (<i>Щербань П.М. Прикладна педагогіка: Навч.-метод. посіб. – К.: Вища шк., 2022. – с. 129-137</i>). Прокоментувати їх.</p> <p>3. Опрацювати письмово: складові соціально-педагогічної допомоги при роботі з сім'єю (схематично).</p> <p>4. Вивчити досвід проведення групових занять з батьками підлітків з девіантною поведінкою (журнал «Практична психологія та соціальна робота». – 2022. - №1. – с.22-25). Запропонувати свою програму зустрічі з батьками проблемних учнів.</p>		
	11.	<p>Мікрофактори соціалізації. Характеристика мікросоціуму</p> <p><i>Завдання</i></p> <p>Підготувати повідомлення (<i>аспект за вибором</i>):</p> <p>1) Релігійні організації в регіоні як фактор соціалізації.</p> <p>2) Інтеграція мікрофакторів соціалізації як соціально-педагогічна проблема.</p> <p>3) Особливості сімейної соціалізації в регіоні проживання студентів.</p>		
	12.	<p>Макрофактори соціалізації</p> <p><i>Завдання</i></p> <p>Опрацювати питання для самостійного вивчення:</p> <p>1) Вплив природних умов країни на соціалізацію різновікових груп населення.</p> <p>2) Вплив природних умов країни на духовно-творче життя населення.</p> <p>3) Проблема «роздержавлення» суспільства та її вплив на перебіг процесів соціалізації.</p>		
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни		<ol style="list-style-type: none"> Ігнатович О. Relationship between teacher's mental health and personal identity // Herald of Kyiv Institute of Business and Technology. 2024. Vol. 51, № 2. С. 70–78 Івах С. М. Педагогічні умови формування творчої особистості підлітка в сучасній загальноосвітній школі Педагогіка вищої та середньої школи. 2023 №16 С. 29-45 Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка. 2023–2024, вип. № 1–4 Витоки педагогічної майстерності : зб. наук. праць. № 31, 2023. с. 5–35 		
Методи навчання та форми поточного контролю		Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Педагогіка» (розміщені у Google класі «Педагогіка» (код		

	<p>приєднання: qvhoaic) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php)</p> <p>Під час лекційних занять застосовуються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) традиційний усний виклад змісту теми; 2) слайдова презентація; 4) експрес-опитування, діалог, дискусія; 5) методи активного слухання та методи зворотного зв'язку. <p>На семінарських заняттях застосовуються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) дискусійне обговорення проблемних питань; 2) мозковий штурм; 3) виконання завдань за заданою тематикою; 4) методи активного слухання, рефлексії. <p>Поточний контроль знань з навчальної дисципліни може проводитися у формах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування студентів щодо засвоєння матеріалу; 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях; 3) виконання поточних письмових контрольних робіт у формі відкритих питань; 4) виконання індивідуальних завдань за заданою тематикою.
Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття	<p>Перескладання лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (у новій редакції), затверджене рішенням Вченої ради від 29.08.2025 р., протокол №1, введене в дію наказом від 29.08.2025 р №523/25. (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158)</p> <p>Перескладання лекції: виконання завдання за темою пропущеної лекції.</p> <p>Перескладання семінарських занять: виконання тестових завдань, розміщених за кожною темою у Google класі «Соціальна педагогіка» (код приєднання: 4tloktj)</p>
Підсумковий контроль	<p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень» (розміщені у Google класі «Соціальна педагогіка» (код приєднання: 4tloktj) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))</p>
Критерії оцінювання	<ol style="list-style-type: none"> 1 Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (у новій редакції), затверджене рішенням Вченої ради від 29.08.2025 р., протокол №1, введене в дію наказом від 29.08.2025 р №523/25. (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158) 2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права, введене в дію наказом від 19.02.2019 р. № 74/19 (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta).
Порядок отримання додаткових балів	<p>Студент може отримати додаткові бали за участь у: конкурсі, науково-практичній конференції, тренінгу, турнірі, брейн-рингу тощо, за публікацію наукової статті за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною</p>
Політика академічної доброчесності	<p>Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету (https://www.univer.km.ua/index.php/pro-universytet/akademichna-dobrochesnist).</p>

<p>Політика врегулювання конфліктів</p>	<p>Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 https://www.univer.km.ua/sites/default/files/Вакант%20пос/Акад%20доброч/Етичний_kodeks.pdf.</p>
<p>Зворотній зв'язок</p>	<p>1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.</p>

Обліковий обсяг – 0,3 ум.др.арк.